

OTDK-dolgozat

**Szeltner Anita Edit
MA**

2013.

Tököl város turisztikai potenciáljának elemzése és fejlesztési javaslatok

Tourist potential of the city Tököl and possibilities for the advancement

Kézirat lezárása: 2012. március 16.

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	1
2. PROBLÉMAFELVETÉS	3
3. A VIZSGÁLAT ELMÉLETI HÁTTERE	5
4. A VIZSGÁLAT MÓDSZERE	9
5. A VIZSGÁLAT ÉS EREDMÉNYEI	10
5.1. Tököl története.....	10
5.2. Tököl és Tököl vonzáskörzetének bemutatása	11
5.2.1. Tököl jelenlegi idegenforgalmi kínálata.....	17
5.2.2. Testvérvárosi kapcsolatok	18
5.3. A város egészére vonatkozó helyzetértékelés, SWOT analízis	20
5.4. Kérdőíves vizsgálat - elemzések.....	23
5.4.1. Helyi önkormányzati képviselők körében végzett felmérés.....	23
5.4.2. Helyi vállalkozások tulajdonosai körében végzett felmérés.....	26
5.4.3. Helyi átlagpolgárok körében végzett felmérés	29
5.4.4. Helyi fiatalok körében végzett felmérés.....	32
5.5. Interjúk	35
5.5.1. Interjú Hoffman Pál polgármesterrel	35
5.5.2. Interjú Sipiczky Zoltán építésszel	36
5.5.3. Interjú Strochmayer Gabriellával, az Airport Szálló tulajdonosával	37
6. ÖSSZEGZÉS.....	38
7. FELHASZNÁLT IRODALOM	42
8. MELLÉKLETEK	I
8. 1. Melléklet: A kutatáshoz felhasznált kérdőív	I

Ábrajegyzék

1. ábra: Képviselők nemek szerinti alakulása	23
2. ábra: Tököl jellemző vonásai a képviselők szavazatai alapján	24
3. ábra: A következő tényezőket szeretnék látni a helyi képviselők Tökölön	24
4. ábra: Képviselők részvétele a helyi programokon.....	25
5. ábra: Képviselők elégedettsége	26
6. ábra: A vállalkozók nemek szerinti alakulása	26
7. ábra: Tököl jellemző vonásai a vállalkozók szavazatai alapján	27
8. ábra: A következő tényezőket szeretnék látni a helyi vállalkozók Tökölön.....	27
9. ábra: Vállalkozók részvétele a helyi programokon	28
10. ábra: Vállalkozók elégedettsége	28
11. ábra: A helyi átlagpolgárok nemek szerinti alakulása	29
12. ábra: Tököl jellemző vonásai a helyi átlagpolgárok szavazatai alapján	30
13. ábra: A következő tényezőket szeretnék látni a helyi átlagpolgárok Tökölön.....	30
14. ábra: A helyi átlagpolgárok részvétele a helyi programokon.....	31
15. ábra: A helyi átlagpolgárok elégedettsége	31
16. ábra: A helyi fiatalok nemek szerinti alakulása.....	32
17. ábra: Tököl jellemző vonásai a fiatalok szavazatai alapján	32
18. ábra: A következő tényezőket szeretnék látni a helyi fiatalok Tökölön	33
19. ábra: A helyi fiatalok részvétele a helyi programokon	33
20. ábra: A helyi fiatalok elégedettsége.....	34

1. BEVEZETÉS

A Csepel-sziget egyik legrégebbi települését, lakóhelyemet, **Tököl** városát választottam dolgozatom témájaként, amely Pest megye délnyugati részén, Budapesttől délre kb. 20 km-re, a Duna főága mellett fekszik, határa a Kis-Dunáig terjed.

Tököl a Közép-Magyarországi régióban található.

„A **Közép-Magyarországi régió** stratégiai célja, hogy a minőség elvein nyugvó, élhető, az itt élők számára egészséges, lakó és munkakörnyezetet biztosító, ugyanakkor a fenntarthatósági kritériumokat gazdasági, környezeti és társadalmi vonatkozásban egyaránt teljesítő, kreatív térség legyen. Nemzetközi vezető szerepe a Kárpát-medence fő szervező erejét jelenti.” (Országos Területfejlesztési Konceptió [2005] 11. oldal)

A régió sajátossága, hogy Pest megye az ország egyetlen megyéje, amelynek nincs önálló megyeszékhelye, ezt a szerepet az ország fővárosa tölti be.

Budapesten működik számos megyei intézmény mellett Pest megye önkormányzata is. Éppen ezért a régió számára nagyon fontos az a sokoldalú, az élet minden területére kiterjedő kapcsolatrendszer, amely Budapesthez fűzi.

Ez a kötődés különösen fontos a főváros közvetlen környezetében elhelyezkedő 80 településből álló agglomerációs övezet, köztük Tököl számára is.

Pest megye települései 16 kistérséget alkotnak. Tököl a dinamikusan fejlődő, **ráckevei kistérséghez** tartozik. A kistérség területeit a fővárosi agglomeráció irányában egyre erősödő, karakteres ipari tevékenység jellemzi. A gazdasági kapcsolatok közül kiemelhető például a térségből a fővárosba áramló munkaerő megléte.

Tököl a Ráckevei (Soroksári) –Duna-ág üdülőkörzet és a Csepel-sziget települése.

A Csepel-sziget települései laza szövetségbe tömörülve- **Csepel-sziget és környéke Önkormányzati Szövetség** (CSSZÖSZ) igyekezik meghatározni a térség fejlesztési fő irányvonalait, úgymint az infrastrukturális hálózatok fejlesztését, az idegenforgalmi és turisztikai fejlesztéseket, a kulturális és sport kapcsolatok fejlesztését, a környezetvédelmi szempontok érvényesítését, egyéb információs kapcsolatrendszerek fejlesztését.

Témaválasztásomat az indokolta, hogy bemutassam lakóhelyem Tököl város turisztikai fejlesztési lehetőségeit, elemezzem a meglévő helyzetet és javaslatokat tegyek a jövőbeni fejlesztési lehetőségekre, a továbblépés lehetséges irányaira.

Magyarország nehéz gazdasági helyzetben van, az országot meg kell újítani. Az önkormányzatok csak fejlesztésekkel -szűkös forrásaik miatt azonban csak Európai Unió pályázatok igénybevételel- tudják ezt megvalósítani.

Fontos feladat hárul a kistérségekre, a települések közötti együttműködésre.

A turizmus fejlesztése napjainkban kiemelt fontosságú feladat, dolgozatomban ezt szeretném bemutatni.

2. PROBLÉMAFELVETÉS

A térség egészének fejlesztése szempontjából alapvető cél a jobb életminőség, a térségi szinten értelmezhető fenntartható gazdasági fejlődés biztosítása, a környezeti értékek megtartása, és szükség esetén helyreállítása, valamint a térség egészének egyensúlyra törekvő **harmonikus fejlesztése**. A legfontosabb cél annak elérése, hogy egyre jobb legyen élni Tökölön.

A szálláshelyek fejlesztése elengedhetetlen feladat. Újra kell gondolni a szálláshelyek fejlesztését.

A város elhelyezkedéséből adódóan át lehetne gondolni az egynapos turisztikai programok szervezését. Mivel a város könnyen és gyorsan megközelíthető Budapest irányából, ezért érdemes lenne a turisztikai fejlesztésekre is összpontosítani.

Annak lehetőségét is meg kellene vizsgálni, hogy ne csak a környékbeli lakosok látogassák a helyi rendezvényeket.

A fesztiválokból bevételi forrás, haszon nincsen, vagy csak nagyon kevés, mivel általában ingyenesek.

Néhány évvel korábban a Summerfesten egyik este Boban Markovic koncert volt. Hihetetlen, hogy egy neves művész mennyi embert csalogatott a városba, és sokan vannak, akik hajlandóak ezért belépőt is fizetni.

Hasonló érdeklődést váltott ki az emberekből az Experidance Produkció 2010 februárjában, a Sportcsarnokban.

El lehetne érni, hogy a tököli fesztiválok - mint pl.: Tököli Lovas napok, Summerfest Nemzetközi Folklórfesztivál és Népművészeti Vásár, Tököli Borfesztivál stb.- nagyobb tömegeket vonzanak.

Ha több ember jelenik meg egy-egy rendezvényen a szervezőknek is nagyobb kedvük van a reklámra, és a fejlődésre.

A Tököli Parkerdő turisztikai szempontból való hasznosításának átgondolása is indokolt.

A lovas pálya akár nemzetközi versenyek színtere lehetne, mert a jelentkezők, résztvevők száma ezt mutatja, átgondolása szintén indokolt.

A kerékpáros turizmus számára is célpont lehetnének. Viszont ilyen jellegű fejlesztésekhez a környék összefogására van szükség. Célszerű lenne egy, az egész Csepel-szigetet behálózó kerékpárút építése.

A horgásztavak is nagyban vonzzák a környékbeli horgászokat, oda is nagy tömegeket lehetne csábítani, a bevételből pedig kellemesebbé lehetne kialakítani a környezetet.

A turizmus fejlődése újabb munkahelyeket adhatna a város polgárainak, amelyekre nagy szükség lenne, hiszen a lakosság nagy része ingázik a munkahely és lakóhely között.

A tököli lakosok közül négy célcsoportot választottam ki: a helyi képviselőket, a helyi vállalkozókat, a helyi fiatalokat és a helyi átlagpolgárokat. Egy kérdőív segítségével megkerestem őket, mert választ szerettem volna kapni a kérdéseimre.

3. A VIZSGÁLAT ELMÉLETI HÁTTERE

A modern turizmusnak a XVIII. század végén az ipari forradalom teremtette meg az alapját, mivel az iparosodással és az azt követő urbanizációval és polgárosodással egyre nagyobb kör számára váltak adottá az utazáshoz szükséges alapvető feltételek: a **szabadidő**, a **diszkrecionális jövedelem** és a **motiváció**. (Lengyel [2004])

Fejlődött a turisztikai kínálat is, bővültek a szállás- és étkezési lehetőségek, az új technikai eredmények pedig elősegítették a közlekedési eszközök hatékonyabbá válását. (Lengyel [2004])

A **World Tourism Organisation**, a turizmus kormány szintű nemzetközi szervezete fogalmazta meg a turizmus fogalmát 1989-ben a Hágai nyilatkozatban, amely szerint: „a turizmus magában foglalja a személyek lakó- és munkahelyen kívüli minden szabad helyváltoztatását, valamint az azokból eredő szükségletek kielégítésére létrehozott szolgáltatásokat” (WTO [1989]).

A **turizmus** a világgazdaság egyik legjelentősebb szektora. Olyan tevékenység, amely a szabadidő eltöltését jelenti, üzleti vagy egyéb célból más helyre utazást, és ott kevesebb, mint egy évig való tartózkodást. (Dr. Puczkó, dr. Rátz [2004])

Egy adott ország szempontjából a **belföldi turizmuson** valamely ország lakosainak az országon belüli helyváltoztatását értjük, a vendégeket küldő- és befogadó hely ugyanazon ország területén fekszik.

A belföldi turizmus elősegíti egy-egy turizmusra alkalmas terület feltárását. Először általában a kirándulók jelennek meg az ilyen területen, majd fokozatosan jellemzővé válik a tartózkodó turizmus.

A belföldi turizmusnak nagy szerepe van kulturális szempontból: lehetővé teszi, hogy valamely ország saját polgárai megismerjék hazájuk természeti szépségeit, történelmi, kulturális értékeit, s ezáltal megtanulják becsülni, óvni azokat. (Dr. Puczkó, dr. Rátz [2004])

A turizmussal kapcsolatos politika (**turizmuspolitika**) kialakítása állami feladat. A tervezésben és a működtetésben a köz- és a magánszektornak együtt kell működnie.

A kormánynak jelentős szerepet kell vállalnia a fejlesztések koordinálásában és támogatásában. Meghatározó jelentősége van annak, hogy a politika elkötelezze magát az olyan turisztikai fejlesztés mellett, amely tervezésen alapul és fenntartható. Ennek egyik példája az **Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP)** (2007-2013), amely az

egész ország területére kiterjed, illetve amelyben megjelenik a területfejlesztés. (Új Magyarország Vidékfejlesztési Program [2007-2013])

Az **Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT)** szerint a kiegyensúlyozott területi fejlesztést a turizmus fejlesztése is szolgálja. Fontosnak tartja térségfejlesztést, a természet- és örökségvédelmet, valamint a turizmus szoros együttműködését. (Új Magyarország Fejlesztési Terv [2007-2013])

Tököl város területi fejlesztéséhez, tehát a turizmus fejlesztése is hozzátartozik, hiszen a turizmus a területi felzárkózást is szolgálja.

A **tervezés** a jövő tudatos alakításának az eszköze. A tervezés meghatározza a rendelkezésre álló és mozgósítható erőforrások függvényében a célokat és az elérésükhöz szükséges cselekvéssorozatot. (Tóth [1998])

A **területfejlesztés** egy térség valamennyi adottságát és lehetőségét figyelembe véve meghatározza az optimális fejlesztési irányokat, ezen belül az egyes tevékenységek súlyát, rangsorát illetve a fejlesztési prioritásokat. (Tóth [1998])

A turizmus ma már nagyon fontos területfejlesztési tényező.

A **marketing** a piacteremtés és –befolyásolás eszköze, egyszerre jelent szemléletet, valamint módszert és technikát. (Lengyel [2004])

A **turizmus marketing** egy vezetési filozófia, amely a turisztikai kereslet igényeinek kielégítését célozza meg. (WTO)

A témában olvastam a **Magyar Turizmus Zrt.** 2011-ben kiadott Marketingtervét. A Társaság célja, hogy növelje a külföldről érkező és a hazai vendégforgalmat, illetve a turisztikai bevételeket.

Ehhez szükség van Tököl fejlődésére is, megfelelő marketingre, és attrakciókra, programokra, amelyek idecsalogatják az embereket.

A **turisztikai menedzsment** feladata a turizmusrendszer kialakítása, fejlesztése és működésének irányítása egy meghatározott térségben.

Az **Országos Területfejlesztési Konceptió** azzal a céllal jött létre, hogy kijelölje az ország területfejlesztési politikájának célkitűzéseit, elveit és prioritás-rendszerét.

A területfejlesztési politika érvényesülésének hat alapvető pillére van:

1. központi területfejlesztési beavatkozások
2. a területileg összehangolt szakpolitikák, országos fejlesztési stratégiák, programok
3. területrendezés
4. regionális, megyei, kistérségi és egyéb területi szintek fejlesztéspolitikái
5. vidékfejlesztés
6. város- és falufejlesztés

A középtávú országos területi célok között szerepel a versenyképes budapesti metropolisz-térség megteremtése. (Országos Területfejlesztési koncepció [2005])

A turizmus fejlődése egy desztinációban általában hosszú folyamat, amely éveket, évtizedeket ölel fel. A fejlődési folyamat során jelentős változáson megy keresztül maga a célterület, a turizmus hatásai számos területen érvényesülnek. A turizmus fejlődésének jellemzői, időtartama, növekedési üteme, a turizmusfejlődés hatására bekövetkező változások jelentősen eltérhetnek az egyes esetekben, összességében mégis valamennyi desztináció hasonló típusú utat jár be. Számos kutató megkísérelte a turisztikai desztinációk életét egy általánosan alkalmazható modellben ábrázolni. (Rátz [1999])

Az **életciklus-elméletek** közül a legismertebb **Butler** nevéhez fűződik, mely szerint a turisztikai régiók életútja hat egymást követő fázisból áll:

1. felfedezés
2. bekapcsolódás
3. fejlődés
4. konszolidáció
5. stagnálás, illetve
6. hanyatlás vagy újjáéledés.

Tököl város véleményem szerint a felfedezés szakaszában jár. Ebben a fázisban a turisták egy része fedezi fel a régiót természeti és kulturális attrakcióin keresztül. A turisztikai infrastruktúra pedig még gyengén kiépített.

A turizmus fejlődésének egyik legjelentősebb társadalmi hatása a munkahelyteremtés, amely kedvező lenne Tököl számára.

Tököl város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának (IVS) segítségével, megismerkedtem Tököl városfejlesztési céljaival, stratégiájával és jövőképevel.

Megismerkedtem a „**Tököl, funkcióbővítő rehabilitáció**” projekttel, amely az Új Széchenyi Terv Közép-magyarországi Operatív Programjának pályázatán sikerrel vett részt és támogatást nyert.

Olvastam **Monostory Imre (2001): Tököl története a honfoglalástól a XX. század közepéig** című könyvét, amely megismertette velem a város történetét.

Betekintést nyertem a **képviselőtestület távlati fejlesztési és ciklusprogramjába (2007-2013)**, amely kitér a gazdaságra, közösségi életre, közrend-közbiztonságra, környezetvédelemre, az egészségre, a fiatalok esélyeire és a harmonikus városfejlesztés kérdésére.

Hoffman Pál polgármester és **Dr. Vass Lucia** alpolgármester készséggel álltak a rendelkezésemre. Nagyban segítették munkámat a tőlük kapott anyagok, információk.

4. A VIZSGÁLAT MÓDSZERE

A kutatást helyzetelemzéssel kezdtem, mert minden változásnak ez az alapja, ugyanis ez a kiindulási pont, amely alapján meg tudjuk fogalmazni céljainkat és meg tudjuk tervezni azt az utat, amely elvezet ezek megvalósításához.

A **SWOT analízis** nem más, mint - az én esetemben – a város erősségeinek, gyengeségeinek, lehetőségeinek és az őt fenyegető veszélyeknek a számbavétele.

Ez a tervezési módszer lehetővé teszi, hogy a tervezés későbbi szakaszaiban a helyzetelemzés során feltárt tényezők minősítve (erősség, gyengeség, lehetőség, veszély) és kezelhető módon rendelkezésre álljanak. (Kotler [2002])

A helyzetelemzést követte a **kérdőívkészítés**.

Kérdőívek formájában felkerestem négy tőköli célcsoportot: az önkormányzati képviselőket, a helyi vállalkozások tulajdonosait, a helyi fiatalokat, illetve a helyi átlagpolgárokat.

Képviselőtestületi ülésen, illetve Civil Közösségek Fórumán vettem részt, ahol megkértem a résztvevőket kérdőívem kitöltésére.

A másik két célcsoportomat internetes kérdőív segítségével értem el.

A kérdőíves megkeresést követték az interjúk.

Időpontot egyeztettem **Hoffman Pál** polgármesterrel, **Sipiczky Zoltán** építésszel és **Strochmayer Gabriellával**, az Airport Szálló tulajdonosával.

Ezek után sok szakirodalmat áttanulmányoztam, amelyek irodalmi háttérrel adtak a dolgozatomnak.

5. A VIZSGÁLAT ÉS EREDMÉNYEI

5.1. Tököl története

1. kép: Tököl város címere

Forrás: Tököl város honlapja (2010): Tököl város címere <http://www.tokol.hu>

A település első, okleveles említése 1270-ból való majd XV. századra Tököl királyi birtok lett, ahol jelentős számban éltek kézművesek.

A törököknek e területről történt kiűzése után Savoyai Jenő herceg lett a sziget és ezáltal a falu új birtokosa, aki kedvező feltételekkel hívott katolikus német telepeseket a faluba.

Tökölre 1892-ben épült meg a Budapest Közvágóhídról induló **HÉV**. Ezáltal napi kapcsolatba kerültek az itt élők a fővárossal.

1939-ben épült fel a **Dunai Repülőgépgyár**, amely (1945 után, mint Pestvidéki Gépgyár) munkát adott az itt és a környező településeken élőknek.

A repülőtér az újkori magyar történelem szomorú színtereként vonult be a köztudatba, hisz 1956. november 3-án a magyar küldöttséget vezető **Maléter Pál** honvédelmi minisztert a szovjetek orvul törbe csalták, és letartóztatták.

A város határában 1958-ig Honvédségi alakulat működött, melyet később Fiataikorúak börtönévé, és fogházzá alakítottak. Itt működik a **BV Központi Kórháza és a Katonai Fogda** is.

A tököli **Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft.** biztosítja Tököl, Szigethalom és Szigetszentmiklós nagy részének vízellátását.

Az elmúlt évtized következetes önkormányzati, településfejlesztési munkája (közműfejlesztés, oktatási-szociális feltételrendszer javítása, lakásépítési program végrehajtása, gazdaság erősödése, munkahelyteremtés) a lakosság számának ugrásszerű növekedését eredményezte. Kiépült a teljes közműhálózat, illetve új óvoda, 16 tantermes iskola, orvosi rendelő, két idősotthon, rendőrőrs, sportcsarnok, posta, helyi fogászati röntgen, gyógyszertár, gyermeküdülő, sportklubház épült.

A változásokat külső elismerésként **2001-ben a városi cím** adományozása értékelte.

A gazdasági eredmények elérése mellett, a közösségi élet újraélesztését, erősítését tartották fontosnak. Egy gondolatban megfogalmazva azt akarták és akarják ma is, hogy Tököl jó hírű településsé váljon. (Monostory [2001])

5.2. Tököl és Tököl vonzaskörzetének bemutatása

Tökölt délről Szigetcsép, keletről Szigethalom, nyugatról a Duna, északról Halásztelek határolja, amelyetől a tököli repülőtér választja el.

2. kép: Tököl megközelítése

Forrás: Summerfest Nemzetközi Folklórfesztivál és Népművészeti Vásár honlapja (2010):
Tököl megközelítése <http://www.summerfest.hu/tokol/megkoz.htm>

A Csepel-sziget települései számára új közlekedési lehetőséget jelent az M0 autópálya, habár ezáltal megnövekedett a forgalmi terhelés.

Ennek csökkentése érdekében kezdték el építeni a Csepel-szigeti gerinc utat. Az egyelőre a tököli repülőtértől Csepel határáig megépülő gerincút megkönnyíti majd a főváros megközelítését déli irányból, egyúttal jelentősen csökkenti Szigetszentmiklós és Halásztelek átmenő forgalmát.

A Százhalombatta-Tököl kompvonal K-Ny-i kapcsolatot biztosít a település számára.

A település másik fontos településszerkezeti meghatározó eleme a két Duna-ág. Egyfelől behatárolja, másfelől különleges adottságokat teremt Tököl életében.

A közúti közlekedés és a HÉV (Budapest-Ráckeve) mellett a későbbiekben fontos szerepet játszat a hajó, illetve a komp és a légi közlekedés.

A település a Budapesti Agglomeráció övezetébe és a Ráckevei kistérségbe tartozik.

A **Ráckevei kistérségnek** jelentős gazdasági, társadalmi kapcsolatai vannak a fővárossal.

Az utóbbi évtizedek felerősödő szuburbanizációs folyamatainak köszönhetően jelentős számú lakos települt ki a fővárosból a térség északi részébe, az agglomerációhoz tartozó településekbe, köztük Tökölre.

A térség északi része az ország közlekedési infrastruktúra-hálózata szempontjából kiemelkedő helyzetben van, ami a gazdasági kapcsolatok intenzitásában, szélesebb körű fejlesztési lehetőségek terén jelenik meg.

A **Ráckevei (Soroksári) –Duna-ág (RSD)** az 1998-ban elfogadott **Országos Területfejlesztési Koncepcióban** (OTK) az üdülőkörzetek közé tartozik, s egyben a vízi turizmus, illetve a szabadidő-, sport-, és hobbiturizmus kiemelten fejlesztendő területei között szerepel.

A 97/2005. sz. országgyűlési határozattal elfogadott OTK az egész Duna mentén a vízi turizmus és az ökoturizmus fejlesztését irányozza elő, ezen túlmenően Budapest agglomerációs gyűrűjében –melyhez részben a Ráckevei kistérség is hozzátartozik- a főváros számára minőségi rekreációs lehetőségek (kerékpáros, vízi-, horgász-, lovassport és turizmus, természetjárás) megteremtését tűzi ki célul.

A térség évtizedek óta Budapest lakosságának egyik első számú üdülőkörzete. A főváros közelsége alapot ad a fejlesztéseknek, stabil jelenlétet biztosít, amelyre komolyabb fejlesztések épülhetnek a kistérségben.

Az RSD és holtágai a **horgászturizmus** kedvelt célterületei.

A vízi turisztikai tevékenységek kínálatát tovább színesítik a bányatavak, melyek elsősorban a vízisport-tevékenységek központjai.

Magyarország az Európai Unióhoz való csatlakozással vállalta, hogy az Unió jogrendjét a hazai szabályozásba – megfelelő igazításokkal – beépíti. Így történt ez a természetvédelmi jogszabályokkal is; a csatlakozás pillanatától Magyarországra is érvényes a két uniós direktíva, a **Madárvédelmi- és az Élőhelyvédelmi Irányelv**. Ezek értelmében hazánk köteles volt közösségi jelentőségű természetes élőhelyei, valamint állat- és növényfajai védelmében területeket kijelölni, amelyek így az **EU ökológiai hálózatának, a Natura 2000 hálózatnak** a részeivé váltak.

Tökölön a Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatóságával **kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területet** jelöltek ki: a Dunát és árterét illetve a Ráckevei (Soroksári) –Duna-ágot. (Natura 2000, [2010])

A település kialakult üdülőterülete a községtől elszakadva, a szigethalmi üdülőterület folytatásaként a Ráckevei (Soroksári) –Duna-ág mentén alakult ki.

Tököl múltját tekintve a főváros egyik üdülőhelye volt a XIX. század elején.

A város sport iránti elkötelezettségének köszönhetően, a térség sportközpontjává válhat az ez irányú fejlesztései révén.

Az idegenforgalmi potenciálja a multikulturális létén alapul, hiszen Tököl egyik legjelentősebb rendezvénye a **Summerfest Nemzetközi Folklórfesztivál és Népművészeti Vásár**.

A fesztivált. 1995. óta minden év augusztusában Százhalombatta, Tököl és Ráckeve városok közösen rendezik meg.

Az eseményen 18-20 ország vesz részt. Méreteire jellemző, hogy a műsorokat az említett három településen és azok vonzáskörzetében évente mintegy 55-60 ezer ember tekinti meg.

A közös, nagy kapcsolódási pontokon kívül mindhárom helyszínnel saját programja, hangulata és egyúttal saját arculata van.

A fesztivált sokadik éve népművészeti kirakodó vásár teszi még színesebbé, ahol a különböző mesterségeket a mesterek életszerűen mutatják be és „portékáikból” vásárolni is lehet.

Amellett, hogy a fesztivál Tököl és a környező településeket „megmozgatja”, komoly vonzerő az idegenforgalom számára is. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy a fesztiválnak az elmúlt években standja volt az „Utazás” Idegenforgalmi Kiállításon, ahol a szakma és a látogatók egyaránt igen komoly érdeklődést tanúsítottak a rendezvény iránt.

Öt országos szakmai szövetség 2008 nyarán indította el a fesztiválok minősítési Programját.

A **Folklórfesztiválok Magyarországi Szövetsége** (Conseil International des Organisations de Festivals de Folklore et d'Arts Traditionnels - **CIOFF**) az **UNESCO** szakmai szervezete 1970 óta, amely az UNESCO határozatainak szellemében segíti a hagyományos kultúrák értékeinek megőrzését és terjesztését, különösen nagy hangsúlyt fektetve a szellemi örökség és a folklór területeire.

Feladatai közé tartozik a 88 CIOFF tagország folklór életének összefogása és összehangolása. Gyakorlati tevékenysége kiterjed a tagországok együtteseinek nemzetközi utaztatására, nemzetközi csereprogramok szervezésére is.

A szervezet több évtizedes munkája során hozzájárult ahhoz, hogy az emberek jobban megismerjék egymás kultúráját, szolgálva a megértést és az egymás iránti toleranciát. (Mondik [2007])

A CIOFF, a Magyarországi Gasztronómiai Fesztiválok Szövetsége, a Magyar Művészeti Fesztiválok Szövetsége, a Szabadtéri Színházak Szövetsége és a Magyar Fesztivál Szövetség - az Oktatási és Kulturális Minisztérium, az Önkormányzati Minisztérium és a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus közreműködésével – 230 fesztivál regisztrálását és 87 fesztivál szakmai minősítését végezte el 2009. december elejéig.

A program célja egy átlátható, objektív fesztiváltámogatási rendszer megalapozása a hazai fesztiválok szakmai besorolásának segítségével. A fesztiválok művészeti, folklór, gasztronómiai és speciális műfajokban kaphatnak kiváló, jó és minősített besorolást. A Szakmai Intéző Bizottság (SZIB) 2009-ben a **Summerfest „Tököl” Nemzetközi Folklórfesztivál és Népművészeti Vásárt jó minőségű folklórfesztiválnak** értékelte.

Bátran állítható, hogy Tökölön és környékén évek óta messzemenően a legkiemelkedőbb, a legtöbb embert megmozgató és a legszínvonalasabb kulturális rendezvény ez a fesztivál.

A közművelődés helyszíne 1966 óta a **Művelődési Központ és Könyvtár**, amely nagyteremmel és könyvtárral rendelkezik, számos programot, koncertet, kiállítást kínálva. Itt kerülnek megrendezésre a városban tartott bálók.

A szüretnek, betakarításnak nagy jelentősége van, főleg az olyan közösségekben, amelyek a mezőgazdaságon alapulnak. A báli szezon első eleme a Szüreti Bál, amelyet október egyik szombatján tartanak, majd a rá következő vasárnapon következik a **Szüreti felvonulás**. Novemberben tartják a Katalin-bált, majd az Asszony Bált. Ezeket követi a Sváb bál az egyetlen batyus bál (a résztvevők vihetnek ételt-italt), majd a város egyik leglátogatottabb bálja a **Rác bál**. A szezon vége felé tartják a Vadászbált és legvégül a Locsoló Bál zárja a báli szezont.

A **Tököli Borfesztiválra** a helyi és környékbeli szőlőtermesztőket, bortermelőket várják megmérettetésre.

A **Tököli Délszláv Nemzetiségi Együttes** 1967-ben alakult, tánckarból (Tököli Délszláv Táncegyüttes) illetve férfikórusból áll. Megalakulásának és létének elsődleges célja a

magyarországi délszlávok népi kultúrájának, a néptáncnak és népzenenek gyűjtése, feldolgozása és színpadra állítása. Mindezek mellett a repertoárban megtalálhatók a különböző magyar tájegységek dalai, táncai.

A **Muharay Elemér Népművészeti Szövetség** azért alakult, hogy a közösségeket megtartó tradíciók fennmaradjanak és tovább éljenek. 2010. május 8-án, Ráckevén, a Hagyományörző Együttesek Minősítésén a **Tököli Délszláv Táncegyüttes kiváló minősítést kapott.**

A Tököli Délszláv Táncegyüttes kísérője a **KOLO Együttes**, mely 1976-ban alakult. Létének célja elsősorban a magyarországi délszláv népek népzenei hagyományainak gyűjtése, feldolgozása és színpadra állítása.

1965-ben alakult a **Tököli Délszláv Férfikórus**, repertoárjukban a horvát és szerb népdalok mellett magyar népdalok is szerepelnek.

A **Préló Horvát Klub** célja elsősorban a horvát anyanyelv fejlesztése, ápolása.

A **Tököli Német Nemzetiségi Asszonykórus** hagyományápolási célból jött létre.

A „**Szárny-nyitogató**” **Alapfokú Művészeti Iskola** alapítványt hozott létre, melynek célja a művészeti nevelés és az intenzív személyiségfejlesztés. A képző és iparművészeti ág grafikát, festészetet és tűzzománcot; a zeneművészeti ág furulyát, harmonikát, zongorát, gitárt és szolfézst; a táncművészeti ág modern-kortárs táncot vagy néptáncot; a színművészeti- és bábművészeti ág pedig színjátékot kínál az érdeklődőknek.

A **Tököli Alkotók és Művészetpártolók Egyesületét** 2001-ben alapították azzal a céllal, hogy a kevésbé ismert alkotóknak művészeti kiállítást, alkotó táborokat szervezzenek.

Minden év júniusában a **Kerítés Tárlat** során közel negyven képzőművész és kézműves mutathatja be munkáit.

2005 januárjában alakult meg katonai hagyományápolási célból a **Honvéd és Huszár Hagyományörző Egylet**. A csapat tagjai őrzik a magyar nemzeti és huszárhagyományokat, számos városi rendezvényen vesznek részt.

Nagyszámú közönséget vonz a reptéren megrendezett repülőnap rendezvénysorozat, vagy az autós-motoros gyorsulási versenyek, de ezen kívül a repüléshez kapcsolódóan sétarepülések és ejtőernyős ugrások is növelik a reptér és környezete látogatottságát.

2003-ban az első **Red Bull Air Race Világbajnokságot** az ausztriai Zeltwegben, majd egy hónappal később, július 26-án a másodikat tököli reptéren rendezték meg. A 2003-as Red

Bull Air Race Világbajnokság volt az első Magyarországon, Tökölön. A világtúrán az összesítésben Besenyei Péter győzedelmeskedett.

Szintén a reptér területén található a **Patriot Paintball**, ahol 7 pályával várják a paintball szerelmeseit.

A reptér mellett a Dunai Repülőgépgyár volt területén épült fel 2008-ban az **Airport Ipari Park**, amely több kereskedelmi és ipari célra hasznosítható területtel rendelkezik.

Az **Airport Szálló** az ipari parkon belül, igényesen kialakított, zárt, parkosított környezetben várja vendégeit. A szállóban 17 szoba található összesen 53 férőhellyel.

A szálloda földszintjén, új helyszínen a ma már 8 éve működő **Tuti Étterem, Pizzéria és Rendezvényterem** várja vendégeit. Esküvők, ballagások, születésnapok, céges és privát rendezvények lebonyolítását 150 főig tudják vállalni.

Ezen kívül kereskedelmi szálláshely található még a **Tököli Uszodában** is, amely 2007-ben nyitotta meg kapuit. A 4 vendégszoba 10-12 fő elhelyezésére alkalmas.

3. kép: **Tököli Uszoda**

Forrás: Tököli Uszoda honlapja (2010): Tököli Uszoda <http://www.tokoliuszoda.hu/>

A városban **Kis-Dunai Gyermeküdülő** található. A tábort a tököli közösségek, iskolák, óvodák, térítésmentesen használhatják.

4. kép: **Kis-Dunai Gyermeküdülő**

Forrás: Tököl város honlapja (2010): Kis-Dunai Gyermeküdülő <http://www.tokol.hu>

A lovaglás is közkedvelt program a városban. A **Tököli Lovas Klub** tagjai a különböző lovas sportoknak hódolnak.

A **Tököli Lovas napokat** júliusban tartják a Vásártéren, ahol többek között fogathajtó versennyel és lovasbemutatóval várják az idelátogatókat.

A kedvező természeti adottságoknak köszönhetően gyakran szerveznek gyalogos és kerékpáros teljesítménytúrákat a térségbe, köztük Tökölre is.

A Csepel-sziget és Környéke Többcélú Önkormányzati Társulás a térséget is érintő Eurovelo kerékpárút megépítésére törekszik, amelynek több szakasza Tökölt is keresztezné.

5.2.1. Tököl jelenlegi idegenforgalmi kínálata

A város határában található a XIII. századi **Szent Anna kápolna**.

A **Kisboldogasszony** tiszteletére szentelt **római katolikus templom** a város közepén áll, melynek hatalmas tornya a déli homlokzathoz csatlakozik. A torony építésében Szeltnér Károly, kőműves nagypapám is részt vett.

5. kép: **Kisboldogasszony római katolikus templom**

Forrás: Tököl Város Önkormányzata

A volt szovjet - ma repülőtéri - laktanya bejáratánál található az 1956. november 3-án itt letartóztatott honvédelmi miniszter, **Maléter Pál kopjafája**, melyet néhány nappal a szovjet csapatok kivonulása előtt állítottak.

Tökölön 1980 óta **Helytörténeti Múzeum** üzemel. A település hagyományait és a környéken végzett ásatások során felszínre került tárgyakat mutatja be.

A Mester utcában található egy 1848-as **népi lakóház**, mely Csepelszigeti-Zorinac Mária tulajdona volt, aki 2005-ben Sopronban, a magyarországi horvát oktatásban elért kiemelkedő tevékenységéért, a Magyarországi Horvátok Szövetségének kitüntetésében részesült. Az egykori parasztház kertjében még ma is meg lehet csodálni a gémeskutat.

A Hősök terén található **1848-49-es szabadságharc emlékműve**.

6. kép: 1848-49-es szabadságharc emlékműve és a Turulmadár

Forrás: Tököl város honlapja (2010): 1848-49-es szabadságharc emlékműve és Turulmadár
<http://www.tokol.hu>

A tököli **Sportcsarnok** a Csepel-sziget legnagyobb sportlétesítménye. 1994-ben adták át, sportágtól függően 500-1200 fő néző befogadására alkalmas. Egész évben sportversenyeket tartanak többek között nemzetközi kick-box versenyt, kézilabda, labdarúgó mérkőzéseket, RSG és táncversenyeket. Koncertek, kulturális események és a helyi közösségi ünnepek helyszínéül is szolgál.

5.2.2. Testvérvárosi kapcsolatok

Tököl **Ercsivel** kialakított kapcsolata több évszázados hagyományokra tekint vissza.

1698-ban a rác templom építésében is a tököliek segítettek. Újkori történetünkben pedig a nemzetiségi kultúra ápolását segítő együttműködés alakult ki.

Kiváló együttműködést sikerült kialakítani a németországi **Klein Rönau**-val, mely együttműködés kereteit az 1993. március 18-án aláírt szerződés adja meg. Az együttműködés élő és folyamatos.

A kapcsolattartás területei:

- *Kulturális terület:* nyelvoktatás-nyelvtábor, kórusok, zenészek, tánccsoportok
- *Sportterület:* táborozás, sportcsapatok cseréje
- *Szakmai terület:* képviselők, intézményvezetők munkalátogatásai
- *Gazdasági terület:* vállalkozók, helyi kisvállalkozók tevékenységeinek összehangolása

A **zágrábi Precko** általános iskolája és a tököli horvát tagozat közötti barátság is hosszú évekre nyúlik vissza. A nyári nyelvi táborok életre szóló élményként maradnak meg a tököli és zágrábi gyerekekben.

A tököli Prekovác zenekart a **horvátországi Velika** településsel több éves kapcsolat köti össze. Az zenekar rendszeresen vendégszerepel egy ottani fesztiválon.

Romániában Kovászna megye képviselőivel történtek előkészületek a közösségi és településszintű együttműködésre.

Az évek során **felmerült**, új (előkészületben lévő) **együttműködési területek:** halászok baráti köre; vadásztársaságok, lovas klubok és énekkarak kapcsolata.

5.3. A város egészére vonatkozó helyzetértékelés, SWOT analízis

A helyzetelemzést végeztem SWOT analízis segítségével, hogy feltárjam a város erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és a várost fenyegető veszélyeket.

Erősség

- Sport, illetve rekreációs potenciál
- Sportintézmények megléte (uszoda, sportcsarnok)
- Vonzó természeti értékek (Kis- és Nagy-Duna part, holtágak, parkerdő)
- Erős egyházi, nemzetiségi hagyományörzés, erős civil közösségek
- Különleges kulturális és eredményes sport közösségek
- Nemzetközi jelentőségű rendezvény (Summerfest Nemzetközi Folklórfesztivál és Népművészeti Vásár)
- Hangsúlyos, jellegzetes turisztikai földrajzi fekvés (Közel Budapesthez)
- Rendezett kisvárosias és falusias beépítés a település magjában
- Kistérségi összefogás a szűnyogirtásban
- Viszonylag jó megközelítési lehetőség
- Kompjárat Százhalombatta és Tököl között
- Natura 2000 besorolású területek a városban
- Lakosság turistabarát hozzáállása kedvező
- Kiépített, teljes infrastruktúra (út, gáz, csatorna, telefon)
- Munkahelyek számának növekedése
- A lakossági ellátás jó színvonala (igazgatás, intézményi, élelmezési)
- Belterületen a beépített területek között jelentős beépítetlen területek, zöldfelületek
- Közterületek folyamatban lévő rendezése; felújítások
- Kiváló befektetési lehetőségek (volt szovjet reptér)
- Airport Ipari Park megléte
- Airport Szálló
- Megkezdődött a Csepel-szigeti gerincút kiépítése
- A támogatás megléte a „Tököl, funkcióbővítő rehabilitáció” projekthez
- Tököl a Szigetszentmiklós és Térsége Turisztikai Egyesület tagja (TDM, térségi turisztikai szervezet)

Gyengeség

- Duna ipari szennyezettsége, levegőszennyezettség (időnkénti szagszennyezettség)
- Kerékpárút hiánya
- Negatív asszociációk a várossal kapcsolatban (börtön, reptér)
- Kiépítetlen járdák
- Elhanyagolt építészeti értékek, épületek
- Romló közbiztonság
- Kevés önkormányzati tulajdon, ezáltal a fejlesztési lehetőségek korlátozottak, magas indulóköltséggel járnak
- Helyi közlekedés körülményessége
- Nem kielégítő ismertség, szegényesek a térségről található információs anyagok
- Marketing szervezet fejletlensége, gyenge együttműködése
- Hiányos információ ellátottság, gyenge információs rendszer
- Nincs jelentős turizmus, hiányoznak a turizmushoz kapcsolódó háttérintézmények
- Turisztikai látványosságok hiánya
- Jól értékesíthető turisztikai programcsomagok hiánya
- Stagnáló vendégforgalom, erős szezonáltság, amit a rendezvényszervezés alig enyhít
- Rövid tartózkodási idő

Lehetőség

- Logisztikai, gazdasági célú, ill. egyéb fejlesztések a volt szovjet reptér területén
- A polgárok véleményét tükröző átlátható döntések, lelkiismeretes képviselői, vezetői magatartás
- Bővülő és hatékonyabb marketing munka, a fővárosi vendégek a városba való csalogatása; arculaterősítés
- A terület kiajánlása belföldi utazási irodáknak
- Kerékpáros úthálózat fejlesztése a városon belül és a térségben
- Kikötőfejlesztés (Tököl a tervezett Észak- Dél dunai hajózási útvonal-fejlesztési alternatívába esik)
- Egységes tököli városi arculat kialakítása és kommunikálása széles körben
- Épített környezet fejlesztése ötletpályázatok megvalósításával
- Termékközpontú fejlesztések, a hobby, a kulturális, a gyógy-termál, dunai-vízi turizmus prioritásával; témába épülő útvonalak

- Rekreációs zóna kialakítása- Duna parti területek fejlesztése
- A fenntartható fejlesztések erősítése (természeti, kulturális környezet tudatos megóvása), a ma még csak potenciális vonzerők működővé tétele
- A nemzetiségi sokszínűség megtartása a hagyományos programokkal, ezáltal a helyi közösségek erősítése
- Szigetszerű zöldfelületek fejlesztése
- Közterületek fejlesztése; közösségi terek, területek kialakítása
- Szervezetfejlesztés, koordináció erősítése; célcsoportok meghatározása
- Kistérségi szervezetek létrehozása, fejlesztése
- A régió településeinek együttműködése
- Fővárosi turisztikai szervezetekkel való együttműködés
- Megújított, komplex PR tevékenység kialakítása; marketingképzés
- Információ ellátás, turisták tájékoztatásának javítása
- Úthálózat javítása, közlekedési körülmények kulturáltabbá tétele
- A fővárosi népesség köréből adódó hétvégi turizmus eltolása a hétköznapiakra
- Esős napokra kiegészítő turisztikai kínálat létrehozása (gyűjtemény, kiállítás)
- Európa Jacht kikötő kihasználása befektetők segítségével
- Az Urbanicza-sziget rendezése, strand kialakítása, természeti park létrehozása
- A Szent-Anna kápolna közelében található forrás feltárása, hasznosítása
- Horgásztavak környezetének fejlesztése, vonzóvá tétele
- Fürdőturizmus párosítása a horgászturizmussal

Veszély

- Környezet szennyezettség növekedése (Duna)
- Belföldi turizmus stagnálása
- Munkanélküliek számának emelkedése
- A többi Csepel-szigeti településsel való együttműködés elmaradása esetén elszigeteltség kialakulása
- Kulturális fejlesztések elmaradása
- Kelet-közép európai stabilitás hiánya, az élesedő nemzetközi verseny vendégelszívó hatása
- Idegenforgalmi infrastruktúra kiépítésének elhúzódása
- Szervezetek kiépítésének elmaradása, források hiánya

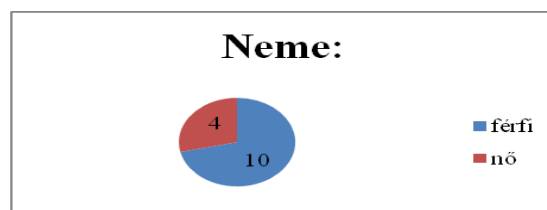
- Gyenge koordináció, együttműködés
- Növekvő fekete piac

5.4. Kérdőíves vizsgálat - elemzések

5.4.1. Helyi önkormányzati képviselők körében végzett felmérés

Képviselőtestületi ülésen vettem részt, ahol megkértem a helyi képviselőket, hogy segítsék dolgozatomat a kérdőívem kitöltésével.

1. ábra: Képviselők nemek szerinti alakulása

Forrás: Saját készítés

11 képviselő házas, 2-en özvegyek és 1 fő elvált.

A képviselők közül 7 fő (50 %) az 50-59 korosztályba esik; 3 fő (21,4 %) a 60-69 éves korosztályba, illetve 2-2 fő (14,3 % - 14,3 %) a 30-39 és a 40-49 éves korosztályba.

Legmagasabb iskolai végzettségként 10 fő (71,4 %) a főiskola, egyetem kategóriát jelölte meg; 1 fő (7,1 %) OKJ bizonyítvánnyal rendelkezik; 3 fő (21,5 %) pedig érettségivel.

8 fő (57,2 %) vezető beosztású; 3 fő (21,4 %) egyéni vállalkozó; 2 fő (14,3 %) nyugdíjas; 1 fő (7,1 %) pedig értelmiséginek vallja magát.

A válaszadók közül mind a 14 fő (100 %) több mint 20 éve Tökölön él.

2. ábra: Tököl jellemző vonásai a képviselők szavazatai alapján

Forrás: Saját készítés

A képviselők közül 11 fő vonzónak tartja Tököl várost turisztikai szempontból, viszont 3 fő nem. Azonban mind a 14 fő azt állítja, hogy szükség van turisztikai jellegű fejlesztésekre Tökölön.

3. ábra: A következő tényezőket szeretnék látni a helyi képviselők Tökölön

Forrás: Saját készítés

A képviselők közül csupán 1 fő nem járt még a Tököli Uszodában, ezért nem tudott válaszolni, az elégedett-e kérdésre. Viszont mind a 13 fő (közülük 4-en havonta, vagy hetente járnak) igennel válaszolt.

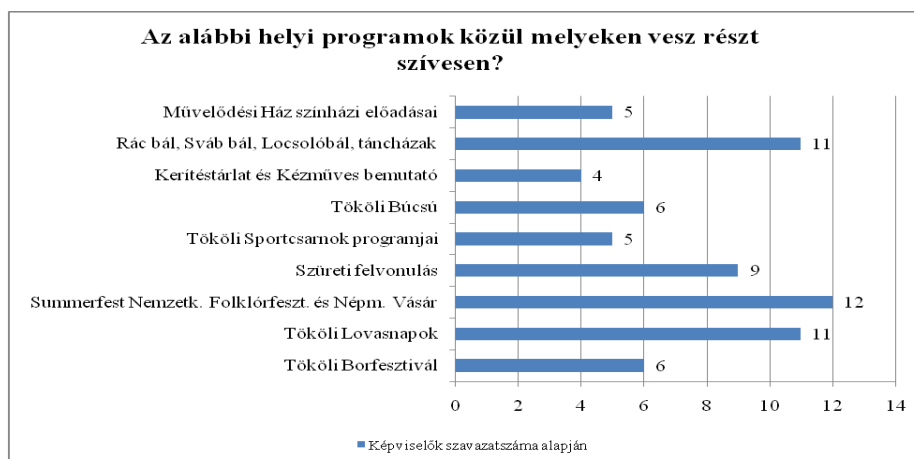
A Tescóban és külső üzleteiben többen hetente vagy havonta vásárolnak, 3 fő azonban nem itt vásárol.

Az Airport Szállóban már 5 fő járt.

A helyi vendéglátó egységek közül nagy számban járnak étterembe, cukrászdába illetve kocsmába, csupán 2 fő az, aki nem jár helyi vendéglátó egységbe.

A helyi vendéglátó egységek számával 10 fő meg van elégedve; 6 fő ritkán; 3-3 fő hetente illetve havonta; 2 fő néha étkezik helyi vendéglátóhelyeken.

4. ábra: **Képviselők részvétele a helyi programokon**

Forrás: Saját készítés

A következő kérdésben nem született egyértelmű válasz. Ugyanis 5 fő igennel, 5 fő talánnal és 4 fő nemmel válaszolt arra a kérdésre, hogy kell-e több program, fesztivál Tökölre.

Milyen programokat tudna elképzelni Tökölön?

A Képviselők ötletei:

- Urbanicza-szigethez kapcsolódóan pl.: Juniális
- Helyi népzenei bemutató
- Művészeti bemutató
- Gasztronómiai jellegű programok
- Színházi előadások
- Hagyományteremtő programok
- Koncertek
- Képzőművészeti kiállítások

Elsősorban a plakát, szóróanyagok tájékoztatják a képviselőket a helyi rendezvényekről, de néhányan az internetet a helyi lakosokat vagy a helyi újságot (Tököli Tükör: az önkormányzat által negyedévente megjelentetett újság, a város eseményeiről, híreiről.) is megjelölték.

5. ábra: **Képviselők elégedettsége**

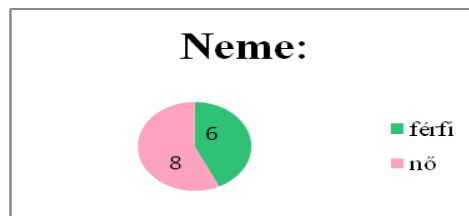

Forrás: Saját készítés

5.4.2. Helyi vállalkozások tulajdonosai körében végzett felmérés

Civil Közösségek Fórumán vettem részt, ahol a résztvevők megválaszolták a kérdéseimet.

6. ábra: **A vállalkozók nemek szerinti alakulása**

Forrás: Saját készítés

A válaszadók mind házasok (100 %).

Különböző korosztályba sorolhatóak be: 5 fő (35,7 %) 50-59 éves; 4 fő (28,6 %) 30-39 éves; 3 fő (21,4 %) 40-49 éves és 2 fő (14,3 %) pedig a 60-49 éves korosztályba tartozik.

Az iskolai végzettségük 6-6 főnek (42,9 % - 42,9 %) érettségi, illetve főiskola, egyetem; 1-1 fő (7,1 % - 7,1 %) pedig szakmunkásképző, illetve OKJ bizonyítvánnyal rendelkezik.

Foglalkozásuk a vezető beosztású kategóriába esett, illetve néhányan egyéni vállalkozók, vagy nyugdíjasok.

A megkérdezettek közül 9 fő (64,3 %) több mint 20 éve él Tökölön. A többi válaszadó is jelentős ideje él városunkban.

7. ábra: Tököl jellemző vonásai a vállalkozók szavazatai alapján

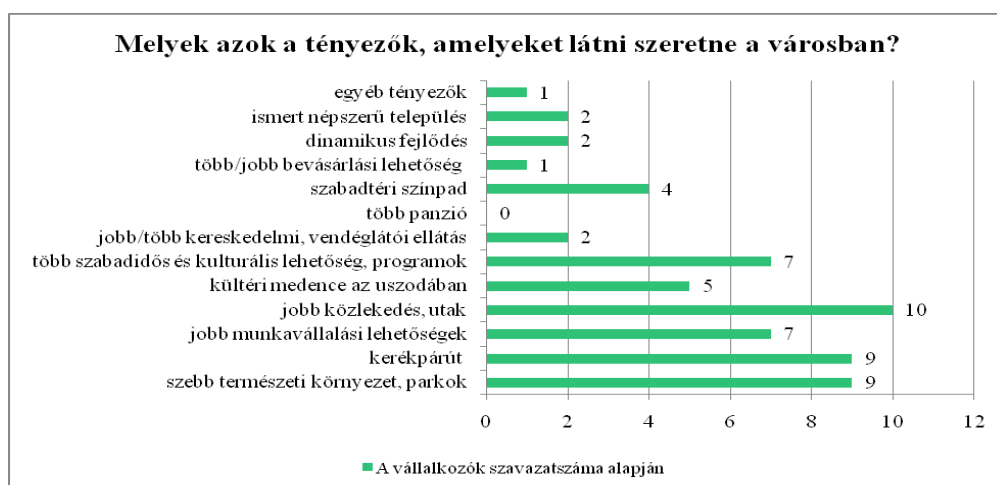

Forrás: Saját készítés

A megkérdezettekből csupán 8 fő (57,1 %) tartja Tököl várost vonzónak turisztikai szempontból, 6 fő (42,9 %) ennek az ellenkezőjét állítja.

A válaszadók túlnyomórésze azt állítja, hogy Tökölön szükség van turisztikai jellegű fejlesztésekre, csupán 2 fő állítja azt, hogy erre nincs szükség.

8. ábra: A következő tényezőket szeretnék látni a helyi vállalkozók Tökölön

Forrás: Saját készítés

A vállalkozók több mint a fele járt már a Tököli Uszodában és elégedett is vele, illetve havonta vásárol a Tescóban és külső üzleteiben. Viszont az Airport Szállóban még egyikőjük sem járt.

A helyi vendéglátó egységek közül leginkább az éttermet vagy a cukrászdát veszik igénybe, de néhányuk egyáltalán nem jár helyi vendéglátó egységbe.

A többségük elégedett a helyi vendéglátó egységek számával, de 6 fő csak ritkán, 3 fő néha, 2 fő havonta, 1 fő hetente, 2 fő pedig nem jár tököli étterembe.

9. ábra: **Vállalkozók részvétele a helyi programokon**

Forrás: Saját készítés

Többségük úgy gondolja, hogy szükség van több programra, fesztiválra.

Milyen programokat tudna elképzelni Tökölön?

A Vállalkozók ötletei:

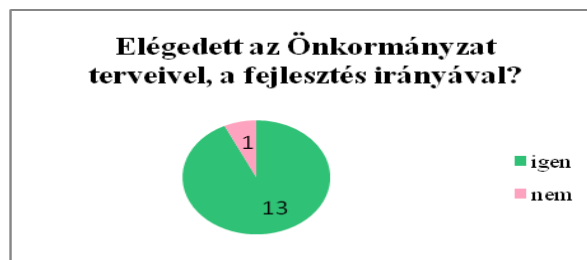
- Gyermekprogramok
- Juniális

Egyéb:

- Járdák építése az iskola környékén
- Illegális szemétkerítés megakadályozása
- Vízvezetés, csatornázás javítása

A helyi rendezvényekről plakát, szóróanyag vagy a helyi újság (Tököli Tükör) tájékoztatja őket.

10. ábra: **Vállalkozók elégedettsége**

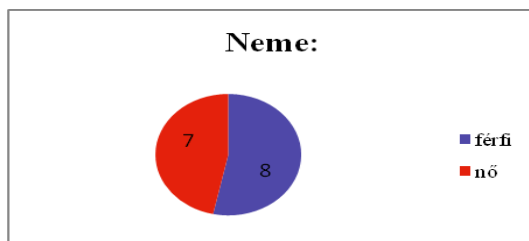

Forrás: Saját készítés

5.4.3. Helyi átlagpolgárok körében végzett felmérés

Internetes portál segítségével létrehoztam az online kérdőívet, amelyet 15 helyi átlagpolgár töltött ki.

11. ábra: **A helyi átlagpolgárok nemek szerinti alakulása**

Forrás: Saját készítés

Közülük 5 fő (33,3 %) 40-49; 4-4 fő (26,7 %- 26,7 %) 18-19 és 30-39; 2 fő (13,3 %) pedig az 50-59 éves kategóriába esik.

Családi állapota 11 főnek (73,3 %) házas; 3 fő (20 %) nőtlen vagy hajadon, illetve 1 fő (6,7 %) elvált.

A legmagasabb iskolai végzettségnél elég nagy szórás látszik: 5 fő (33,3 %) OKJ bizonyítvánnyal rendelkezik; 4 fő érettségivel (26, 7 %), illetve szintén 4 főnek (26,7 %) főiskola, egyetem a végzettsége; 2 fő (13,3 %) pedig szakmunkás végzettségű.

Foglalkozása 3 főnek (20 %) vezető beosztású, szintén 3 fő (20 %) irodai alkalmazott, 2-2 fő (13,3 % - 13, 3 %) értelmiségi, illetve szakmunkás, 5 fő (33,4 %) az egyéb kategóriát jelölte meg.

A helyi átlagpolgárok közül 11 fő (73,4 %) több mint 20 éve Tökölön él, 2-2 fő (13,3 % - 13, 3 %) 6-10 éve, illetve 11-20 éve él Tökölön.

12. ábra: **Tököl jellemző vonásai a helyi átlagpolgárok szavazatai alapján**

Forrás: Saját készítés

A helyi átlagpolgárok többsége 12 fő (80 %) nem tartja vonzónak Tökölt turisztikai szempontból.

13 fő (86, 7 %) azt állítja, hogy Tökölön szükség van turisztikai fejlesztésekre.

13. ábra: **A következő tényezőket szeretnék látni a helyi átlagpolgárok Tökölön**

Forrás: Saját készítés

A Tököli Uszodában 12 fő járt, de csak 7 fő elégedett vele.

A Tescóban és külső üzleteiben 7 fő havonta, 2 fő hetente vásárol, 6 fő viszont nem itt vásárol.

Az Airport Szállóban 15 válaszadó közül egy sem járt még.

A helyi vendéglátó egységek közül 12 fő cukrászdába, 6 fő étterembe, 3 fő kocsmába jár, 2 fő nem jár helyi vendéglátó egységbe.

A helyi vendéglátó egységek számával 9 fő nem elégedett.

Tököli étteremben 2 fő hetente, a többiek ritkán, néha vagy soha nem étkeznek.

14. ábra: A helyi átlagpolgárok részvétele a helyi programokon

Forrás: Saját készítés

6 fő szerint kell még több program Tököltre, 2 fő azt mondja nem, 7 fő pedig azt, hogy talán.

Milyen programokat tudna elképzelni Tökölön?

A helyi átlagpolgárok ötletei:

- Színtársulatok gyakori meghívása pl.: Nemzeti Táncszínház társulata, Sziget Színház Társulata
- Majális
- Juniális
- Kultéri főzőversenyek
- Kiállítások
- Vásárok
- Szabadtéri családi napok

A helyi rendezvényekről leginkább plakát, szóróanyag segítségével értesülnek, néhányan a helyi lakosoktól illetve az újság (Tököli Tükör) segítségével.

15. ábra: A helyi átlagpolgárok elégedettsége

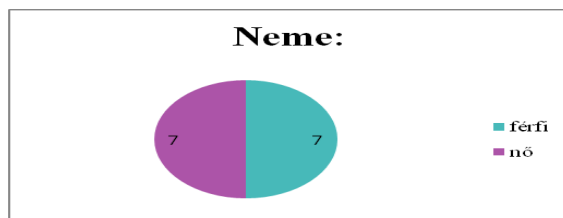

Forrás: Saját készítés

5.4.4. Helyi fiatalok körében végzett felmérés

Internetes portál segítségével 14 helyi fiatalt (18-29 éves korosztály) kerestem meg kérdőívemmel.

16. ábra: A helyi fiatalok nemek szerinti alakulása

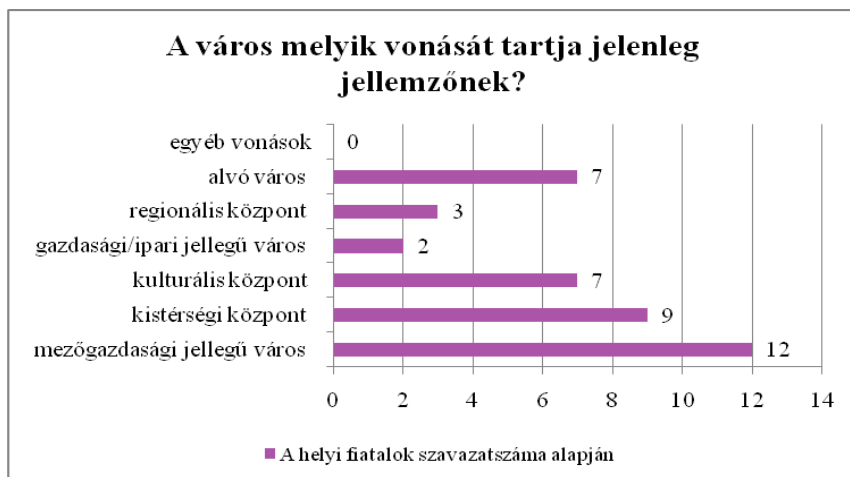
Forrás: Saját készítés

A fiatalok közül 6 fő (42,9 %) már főiskolát, egyetemet végezett, 5 fő (35,7 %) OKJ bizonyítvánnyal rendelkezik, 3 fő pedig (21,4 %) érettségivel.

A megkérdezettek közül 9 fő (64,3 %) még tanuló, a többiek (35,7 %) irodai alkalmazottként vagy egyéb pozícióban dolgoznak.

1 fő kivételével (aki 6-10 éve él a városban) mindannyian (92,9 %) születésük óta Tökölön élnek.

17. ábra: Tököl jellemző vonásai a fiatalok szavazatai alapján

Forrás: Saját készítés

11 fő nem tartja Tököl várost vonzóknak turisztikai szempontból és mind a 14 fő egyetért abban, hogy turisztikai fejlesztésekre van szükség.

18. ábra: A következő tényezőket szeretnék látni a helyi fiatalok Tökölön

Forrás: Saját készítés

A fiatalok közül 9 fő járt már a Tököli Uszodában, de csupán 6 fő elégedett vele.

A Tescóban és külső üzleteiben hetente vagy havonta vásárolnak, 5 fő viszont nem ott vásárol, illetve 1 fő még nem járt ott.

A válaszadók közül csupán 1 fő járt az Airport Szállóban és szintén 1 fő tervezi a látogatást, a többiek még nem jártak ott.

A helyi vendéglátó egységek közül leginkább cukrászdába (12 fő) járnak, de 6 fő étterembe is, 1 fő pedig megjelölte a kocsmat is, csupán 2 fő az, aki nem jár helyi vendéglátó egységbe.

A helyi vendéglátó egységek számával 9 fő nem elégedett.

Tököli étteremben 10 fő ritkán, 3 fő soha, 1 fő pedig havonta étkezik.

19. ábra: A helyi fiatalok részvétele a helyi programokon

Forrás: Saját készítés

7 fő fiatal egyetért abban, hogy kellenek még programok, fesztiválok Tökölre, 6 fő pedig azt monda, hogy „talán” lenne erre szükség.

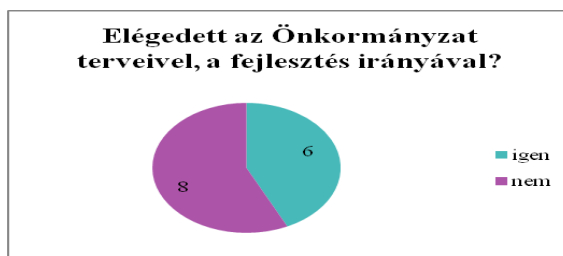
Milyen programokat tudna elképzelni Tökölön?

A helyi fiatalok ötletei:

- Több színházi előadás, koncert, szabadtéri rendezvény pl.: Juniális
- Mozi
- Zenés fellépők, énekesek, ingyenes koncertek tanévzárás alkalmával
- Kiállítások, közösségi programok
- Több sportolási lehetőség
- Játsszóház gyerekeknek
- Komolyzenei koncert
- Többféle táncolási lehetőség

A fiatalok helyi rendezvényekről a plakát és szóróanyagok segítségével illetve a helyi lakosok által értesülnek.

20. ábra: A helyi fiatalok elégedettsége

Forrás: Saját készítés

A fiatalok többsége nem elégedett az Önkormányzat terveivel, a fejlesztés irányával; változtatást, módosítást szeretne.

Konkréten viszont nem fogalmazták meg, hogy mivel van problémájuk és ugyanez mondható el a helyi lakosokról. Fontos lenne, hogy a fiatalok és a helyi lakosok a konkrét javaslataikkal megkeressék az Önkormányzatot és az Önkormányzat a tervek figyelembevételével dolgozzon tovább.

5.5. Interjúk

5.5.1. Interjú Hoffman Pál polgármesterrel

Az önkormányzat hosszú távú tervezése ebben a ciklusban is pénzt és látványos eredményeket hozott.

Ezt a következők bizonyítják:

2007-ben elkészült a város gyöngyszeme, az uszoda, megvalósult az Európai Unió Fejlesztési Keretből támogatott Városközpont-felújítás I. üteme.

A város megpályázta és megnyerte a „KMOP-5.2.1./B-09-1f-2010-0013 Tököl funkcióbővítő rehabilitációt”.

Ez tizennégy helyszínen eredményez alapvető változást: kialakul a történelmi városmag új arculata, a katolikus templom és '48-as emlékmű közötti látvány átalakításával, s megszépül a Polgármesteri Hivatal és az Igazgatási Központ. Parkolók, extrém játszótér, sportpályák változtatják meg a helyszínt. A Piac téren új piaci pavilon, közösségi eseményekre is alkalmas tér, egy új játszótér, és azt összekötő sétány, s az átépített Teleház olyan látvány lesz, amely meghatározó élményt ad minden ide látogatónak. A Kossuth Lajos utca bal oldali járda díszburkolatot kap illetve új növényeket, fákat. Korszerűsödni fog a Művelődési Központ és Könyvtár épülete és környezete is, a szabadtéri rendezvényekre is alkalmassá tett parkoló és park hoz majd változást. Gyönyörű nagy teret alakítanak ki, amilyenre a Summerfest Nemzetközi Folklórfesztivál és Népművészeti Vásár miatt már régen szükség lett volna.

A következő évek feladatait 2025-ig megfogalmazták a Gyarapodó Város Programban és az Integrált Városfejlesztési Stratégiában. Ezek a hosszú távú, részletesen kidolgozott „menetrendek” biztosítják a város sikereinek folytatását. (Hoffman [2010], Tököli Tükör [2010])

5.5.2. Interjú Sipiczky Zoltán építésszel

Az építész szerint a városközpont rekonstrukció a legfontosabb, mely egy komplex feladat, hiszen városrendezést, építészetet, táj- és kertépítést, út-térrendezést, építést fog össze.

A céljuk Tököl város olyan látványának megteremtése, mely a jelenben egységes minőséget mutat, és biztosítja a keretet az eljövendő korok és nemzedékek számára a jó színvonalú élethez és a továbbfejlődéshez. Az eredmény visszahat majd az itt lakókra, akik lélekben, érzetben fiatalodnak, még jobban magukénak érzik majd a helyet.

A beruházás a város lényegi pontjain hoz pozitív változást. Meghatározó épületek –katolikus templom, polgármesteri hivatal és környezet, Piac tér, 48-as emlékmű nyeri majd el megfelelő megjelenését. Nem csupán díszterek, hanem életteli centrumok és alcentrumok jönnek létre, a városi élet új helyszínei.

Elmondta, hogy különösen figyelnek a véleményekre. Nem merev szabályok alapján dolgoznak, hanem fogadó készek minden javaslatra, amely segíti a városközpont további építését, szépítését. (Tököli Tükör [2010])

5.5.3. Interjú Strochmayer Gabriellával, az Airport Szálló tulajdonosával

7. kép: Airport Szálló

Forrás: Airport Szálló honlapja (2010): Airport Szálló <http://www.airportszallo.hu>

A szálló 2010 májusában kapta meg a működési engedélyt.

A földszinten található a Tuti Étterem, Pizzéria és Rendezvényterem.

Az udvarban található egy színpad ahol különböző rendezvényeket tartanak.

Az egyik cég épített egy tenispályát az épület mellett. A tulajdonosok tervezik, hogy szerződnek velük és így akár a vendégek számára is elérhető lesz a tenispálya.

A Budapesthez való közeli fekvés, a Tököli Uszoda, a gyorsulási versenyek, a színpad, a rendezvényterem, a kedvező árak és majd később a tenispálya mind a szálló vonzerejét erősítik.

6. ÖSSZEGZÉS

Tököl egy nyugodt, megbízható település. A Csepel-szigeten, Budapesttől kb. 20 km-re, a Duna főága mellett fekszik, határa a Kis-Dunáig terjed. A főváros közelsége sajátos, egyedülálló helyzetet teremt, amely minden területen, gazdasági és társadalmi szempontból, egyaránt meghatározó.

Tökölön érdemes lenne beruházni a turizmusba, hiszen különleges adottságokkal rendelkezik. Négyszeres modalitású ipari park található itt, ami azt jelenti, hogy közúton, vasúton, levegőben és vízi úton is elérhető. A Natura 2000 hálózat természet-megőrzési területet jelölt ki a városban. A Művelődési Ház 600 férőhelyes nagyteremmel rendelkezik a Tuti Rendezvényterem 150 fő befogadására képes, amely az Airport Szálló földszintjén található. Ezen kívül az Uszoda, a Lovas-pálya, a Sportcsarnok, Foci pálya, Gyermektábor megléte mind egyedülálló adottságokat teremt.

A kérdőívek elemzésénél megtudtam, hogy mind a négy célcsoportom **mezőgazdasági jellegű városnak** tarja Tökölt.

A célcsoportok a következő három tényezőt szavazták az első helyre:

Képviselők:

1. szebb természeti környezet, parkok
2. jobb munkavállalási lehetőségek
3. jobb közlekedés, utak

Vállalkozók:

1. jobb közlekedés, utak
2. kerékpárút
3. több szabadidős és kulturális lehetőség, programok

Átlagpolgárok:

1. több szabadidős és kulturális lehetőség, programok
2. szebb természeti környezet, parkok
3. kerékpárút

Fiatalok:

1. kerékpárút
2. több szabadidős és kulturális lehetőség, programok
3. jobb közlekedés, utak

A vállalkozóknál, átlagpolgároknál és a fiataloknál is az első három helyek egyikén szerepel a **több szabadidős és kulturális lehetőség, programok** illetve a **kerékpárút**.

A helyi programok közül mind a három célcsoport részt vesz a **Summerfest Nemzetközi Folklorfesztivál és Népművészeti Vásár** programon, tehát ez a program bizonyult a legnépszerűbbnek a városban.

Nagyon érdekes, hogy néhány rendezvény ötlete több emberben is felmerült:

- Juniális
- Koncertek
- Színházi előadások, színtársulatok gyakori meghívása
- Szabadtéri családi napok
- Kiállítások
- Kültéri főzőversenyek

Tehát a lakosságnak igénye van egyéb programokra.

Azt gondolom, hogy ezek közül érdemes lenne több színházi előadást, illetve kiállítást szervezni a Művelődési Központban. A hely adott, nagy beruházás ezekhez a programokhoz nem szükséges, érdemes lenne meggondolni.

A kérdőíves felmérés alapján felmerült fejlesztési javaslatokat rangsorolva véleményem szerint a legfontosabb dolog az lenne, hogy javítsák az utakat, járdákat, hogy ezzel is a jobb közlekedést segítsék, mert a város dinamikus fejlődéséhez elengedhetetlen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése és korszerűsítése.

Az útépitést össze lehetne kapcsolni a kerékpárút megépítésével viszont ehhez térségi összefogás szükséges, mert ha csak Tökölön belül van egy kerékpárút, akkor nem tudunk messzire eljutni.

Létrehozhatnának egy Csepel-szigetet behálózó kerékpárutat, amely széles tömegek igényét elégíthetné ki és a szezon meghosszabbításához is hozzájárulhatna.

Ezután lehetne szebb környezetet kialakítani, ahol még nem történt meg, parkok, játszóterek létrehozásával. Aztán beszélhetnénk több programról és kulturális lehetőségről és csak ezután érdemes foglalkozni a szabadtéri színpad vagy a kültéri medence kérdésével.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia a vonzó városi környezet kialakítására, kulturális, épített örökségi, turisztikai értékek feltárására törekszik.

A következő években ezeket a változtatásokat tervezi az önkormányzat:

- Szabadtéri strand építése

- Társasházi lakások létesítése
- Községi színterek szépítése, új közterületek, parkrendezések
- Iskolabővítés, új játszóterek kialakítása
- Szennyvíztisztító korszerűsítés-, bővítés
- Parkoló építés

(Tököl város Integrált Városfejlesztési Stratégia [2010])

Fontos előrelépés történt a városban a pályázatokat illetően, ugyanis a Közép-Magyarországi Operatív Program keretében kiírt pályázaton Tököl Város Önkormányzata sikerrel vett részt, pályázatukat a bíráló bizottság támogatásra érdemesnek ítélte.

Tököl nagyszabású városfejlesztése 985.742.720 Ft-ból valósul meg, melyből a pályázaton nyert hazai és Európai Unió források együttes összege: 723.353.888 Ft. A város fejlődése szempontjából azonban még számtalan feladat áll az önkormányzat előtt, amelyeket szűkös forrásaik miatt nem tudnak megvalósítani. Ezért azt javaslom, hogy továbbra is kísérjék figyelemmel a pályázati lehetőségeket és próbálkozzanak minél több pályázati pénzt nyerni.

A város idegenforgalmi szempontból nézve úgy gondolom, hogy a kistérségben meghatározó szerepet tölthet be kulturális élete, programkínálata segítségével, azonban számos lehetőség kiaknázatlan, illetve a vendégforgalom számottevő növekedésének eléréséhez és az átlagos tartózkodási idő megnöveléséhez bizonyos alapszolgáltatások és infrastrukturális fejlesztések elengedhetetlenül szükségesek. Mindezek megvalósításához nemcsak települési, hanem kistérségi gondolkodás, összefogás és együttműködés szükséges, hiszen a Duna, mint idegenforgalmi „termék” a kistérség összes településének lehetőséget kínál fejlődésre, egységes ökoturisztikai termék kialakításra.

E szellemiség vonalán haladva Szigetszentmiklós kezdeményezésével 2011. áprilisában megtörténtek a gyakorlati lépések egy helyi **Turisztikai Desztináció Mendzsment (TDM)** szervezet kialakítására, melynek kiemelt szerepe a térség szolgáltatóinak és önkormányzatainak összefogása egy olyan civil szervezetbe, amely a térség turisztikai fejlesztéseit hivatott megalapozni.

A szervezet tagja Tököl város önkormányzata is. A turisztikai vonzerők kihasználása a városban tovább erősítheti a település esélyeit. Szerintem nálunk elsősorban a horgászat, a vízi turizmus adottságaira lehet építeni, de a lovas turizmus feltételei is adóttak.

A TDM szervezetnek működése során arra is törekednie kell, hogy a fejlesztések a lakosság számára is előnyöket kínáljanak, tehát fenntartható egyensúly mellett kell megteremteni a látogatók fogadásának feltételeit.

Tökölön a természeti értékek mellett kiemelt szerepe van a hagyományőrzésnek is, hiszen számos, aktív tevékenységű társulás, klub működik a településen, illetve a programkínálatban is előkelő helyen szerepelnek az évente megrendezésre kerülő rendezvények pl.: Szüreti felvonulás, Bálók, Summerfest.

Ahhoz, hogy megfelelő, színes kínálatot tudjunk biztosítani a rendezvényeken hosszútávon is, a rendelkezésre álló kínálati elemeket programcsomaggá kell szervezni így az átutazó forgalom túlsúlyát csökkenteni lehetne és növelni a többnapos tartózkodások számát. Valamint az ország egész területéről ide lehetne vonzani a látogatókat sokoldalú marketing tevékenységgel, a későbbiekben pedig ki kellene dolgozni a külföldiek megnyerésére irányuló marketing és kommunikációs tervet.

A lehetőségek adottak, hiszen a város gazdag turisztikai értékekben, lehetőség van lovas, horgász-, kulturális-, aktív-, ökoturizmusra. A források megszerzésére pedig a pályázatok jelentenék a megoldást, amelyhez helyi szintű összefogás és együttműködés szükséges.

Összegzésként megállapíthatjuk, hogy az egyik legfontosabb szempont a jövőre vonatkozó kezdeményezések esetében, hogy a városi, kistérségi tervek összehangoltan valósuljanak meg és ezeket a helyi adottságoknak megfelelően dolgozzák ki. Az együttműködést pedig a kisebb helyi vállalkozások szintjén is meg kellene valósítani, hiszen az összefogás segíthetne a fellendítésben. Mindennek az alapja a jó kommunikáció, a jó kiajánlás, a megfelelő információszolgáltatás.

Mindezek megvalósításával Tököl sikeresen illeszkedik a kistérségi, s a magyarországi idegenforgalmi, turisztikai fejlődés sorába.

7. FELHASZNÁLT IRODALOM

1. 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről
2. A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény módosításának tervezete, amely Tököl város képviselőtestületének 2010. aug. 2-i ülés napirendje
3. A képviselő testület városfejlesztési programja 2007-2013, Tököl
4. A képviselőtestület távlati fejlesztési és ciklusprogramja 2007-2013, Tököl
5. Aubert Antal (2007): A térségi turizmuskutatás és tervezés módszerei, eredményei. Pécsi Tudományegyetem, Pécs
6. Az Önkormányzat 2007-2010 évi költségvetése, Tököl
7. Domokos Lajos (2005): Press&PR A médiatevékenység, a szervezeti és az üzleti kommunikáció alapjai. Teschola-könyvek, Budapest
8. Dr. Fehér István, Kóródi Márta (2008): A vidéki turizmus fejlesztése. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest
9. Dr. Majoros Pál (2004): A kutatómódszertan alapjai. Perfekt Zrt., Budapest
10. Dr. Puczkó László, dr. Rátz Tamara (2004): A turizmus hatásai. Aula Kiadó Kft., Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest
11. Hoffman Pál (2010): Gyarapodó Kertváros Gazdasági Program 2010-2026, Tököl
12. <http://konferencia.kvifk.bgf.hu/default.aspx> (letöltve: 2011. november 14.)
13. Kerékgyártó Györgyné, L. Balogh Irén, Sugár András, Szarvas Beatrix (2008): Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági, társadalmi elemzésekben. Aula Kiadó, Budapest
14. Lengyel Márton (1995): A balatoni turizmus fejlesztési koncepciója. KIT Képzőművészeti Kiadó, Budapest
15. Lengyel Márton (2004): A turizmus általános elmélete. Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája és Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző, Budapest
16. Michalkó Gábor (2004): A turizmuselmélet alapjai. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár
17. Mondik Gábor (2007): A magyar fesztiválrendszer. Budapesti Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi Főiskolai Kar, Budapest

18. Monostory Imre (2001): Tököl története a honfoglalástól a XX. század közepéig (kiadta: Tököl Város Önkormányzata)
19. Natura 2000: Mi a Natura 2000? <http://www.natura.2000.hu/> (letöltve: 2010. július 12.)
20. Országos Területfejlesztési Konceptió - Új Magyarország Fejlesztési Terv 2007-2013 – Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia
21. Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK), amelyet az országgyűlés 97/2005. (XII.25.) számú határozatával fogadott el
22. Pestterv Pest Megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft. (2010): Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (2010) <http://www.terport.hu/agglo/> (letöltve: 2010. szeptember 11.)
23. Philip Kotler (2002): Marketing menedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest
24. Piskóti István, Dankó László, Schupler Helmuth, Büdy László (1997): Régió- és településmarketing. Miskolci Egyetem és az RMC Regionális Marketing Centrum Kft., Miskolc
25. Rátz Tamara (1999): A desztináció életciklus modell alkalmazása a Balaton turisztikai régió esetében. Kodolányi János Főiskola, Turizmus Tanszék, Székesfehérvár <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:bYLE3A-9Vi0J:sts.bdtf.hu/olvasoterem/Megosztott%2520dokumentumok/SEK%2520E-k%C3%B6nyvt%C3%A1r/TERM%C3%89SZET-,%2520M%C5%B0SZAKI-%2520%C3%89S%2520GAZDAS%C3%81GTUDOM%C3%81NYOK%2520ALKALMAZ%C3%81SA%2520NEMZETK%C3%96ZI%2520KONFERENCIA/Konferencia%25202004/CIKKEK/RatzTamara.DOC+A+DESZTIN%C3%81CI%C3%93+%C3%89LETCIKLUS+MODELL&cd=4&hl=hu&ct=clnk&client=firefox-a> (letöltve: 2010. november 5.)
26. Rátz Tamara (1999): A turizmus társadalmi-kulturális hatásai Ph.D. Disszertáció. Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Külgazdaságtan Tanszék, Turizmus kutatócsoport, Budapest
27. Sáfrány Emese (2004): Tourismus-Marketing Baden Württembergs. Budapesti Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi Főiskolai Kar Nemzetközi Kommunikáció szak, Tolmács-szakfordító szakirány, Budapest
28. TDM Szigetszentmiklós és térsége <http://www.a-tdm.hu/> (letöltve: 2011. október 9.)
29. Tóth Zoltán (1998): Bevezetés a területfejlesztés és a turizmus kapcsolatrendszerébe. Budapesti Gazdasági Főiskola – Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Kar Idegenforgalmi Intézet, Budapest

30. Tököl város Integrált Városfejlesztési Stratégia (2010): készült a Corex Projektfejlesztési Kft. Vezetésével, Tököl 2010
31. Tököl, funkcióbővítő rehabilitáció <http://www.fejlodotokol.hu/> (letöltve: 2011. október 9.)
32. Tököli Tükör (XXI. évfolyam 3-4. szám): A helyi önkormányzat lapja. 2010. június
33. Tököli Tükör (XXI. évfolyam 5-6. szám): A helyi önkormányzat lapja. 2010. szeptember
34. Tököli Tükör (XXII. évfolyam 5-6. szám): A helyi önkormányzat lapja. 2011. november
35. Új Magyarország Vidékfejlesztési Program 2007-2013
36. World Tourism Organisation (WTO) <http://www.unwto.org/aboutwto/index.php> (letöltve: 2010. július 20.)

8. MELLÉKLETEK

8. 1. Melléklet: A kutatáshoz felhasznált kérdőív

1. Neme:

- ☐ férfi
- ☐ nő

2. Életkora:

- ☐ 18-29
- ☐ 30-39
- ☐ 40-49
- ☐ 50-59
- ☐ 60-69
- ☐ 70 év és felette

3. Családi állapota:

- ☐ nőtlen, hajadon
- ☐ házas
- ☐ özvegy
- ☐ elvált

4. Legmagasabb iskola végzettsége:

- ☐ 8 általános
- ☐ érettségi
- ☐ szakmunkásképző
- ☐ OKJ
- ☐ főiskola, egyetem

5. Foglalkozása:

- ☐ tanuló
- ☐ vezető beosztású
- ☐ értelmiségi
- ☐ irodai alkalmazott
- ☐ egyéni vállalkozó
- ☐ szakmunkás
- ☐ nyugdíjas
- ☐ munkanélküli
- ☐ egyéb

6. Mióta él Tökölön?

- ☐ 0-5 éve
- ☐ 6-10 éve
- ☐ 11-20 éve
- ☐ Több mint 20 éve

7. A város mely vonásait tartja jelenleg a leginkább jellemzőnek?

- ☐ mezőgazdasági jellegű város
- ☐ regionális központ
- ☐ kistérségi központ
- ☐ alvó város
- ☐ gazdasági/ipari jellegű város
- ☐ kulturális központ
- ☐ egyéb vonások

8. Vonzónak tartja Tököl várost turisztikai szempontból?

- ☐ igen
- ☐ nem

9. Ön szerint szükség van-e turisztikai fejlesztésekre Tökölön?

- ☐ igen
- ☐ nem

10. Melyek azok a tényezők, amelyeket látni szeretne a városban? Kérem, válasszon ki 5-öt!

- ☐ szebb természeti környezet, parkok
- ☐ több szabadidős és kulturális lehetőség, programok
- ☐ kerékpárút
- ☐ jobb/több kereskedelmi, vendéglátói ellátás
- ☐ több panzió
- ☐ kültéri medence az uszodában
- ☐ szabadtéri színpad
- ☐ több, jobb bevásárlási lehetőség
- ☐ jobb közlekedés, utak
- ☐ jobb munkavállalási lehetőségek
- ☐ dinamikus fejlődés
- ☐ ismert, népszerű település
- ☐ egyéb tényezők

11. Járt már a Tököli Uszodában?

- ☐ igen
- ☐ nem
- ☐ hetente járok
- ☐ havonta járok
- ☐ nem és nem is tervezem

12. Elégedett vele?

- ☐ igen
- ☐ nem

13. Milyen sűrűn vásárol a nem rég megépült Tescoban és külső üzleteiben?

- ☐ hetente
- ☐ havonta
- ☐ nem itt vásárolok
- ☐ még nem jártam ott

14. Járt már az Airport Szállóban?

- ☐ igen
- ☐ nem
- ☐ tervezem

15. Melyeket veszi igénybe a helyi vendéglátó egységek közül?

- ☐ étterem
- ☐ cukrászda
- ☐ kocsmá
- ☐ nem járok helyi vendéglátó egységbe
- ☐ egyéb

16. Elégedett a helyi vendéglátó egységek számával?

- ☐ igen
- ☐ nem

17. Milyen sűrűn étkezik tőköli étteremben?

- ☐ hetente
- ☐ havonta
- ☐ soha
- ☐ ritkán
- ☐ néha

18. Az alábbi helyi programok közül melyeken vesz részt szívesen? Több válasz is lehetséges.

- ☐ Tőköli Borfesztivál
- ☐ Tőköli Lovas napok
- ☐ Summerfest Nemzetközi Folklórfesztivál és Népművészeti Vásár
- ☐ Szüreti felvonulás
- ☐ Tőköli Sportcsarnok programjai (kézilabda, foci, tánc, karate stb.)
- ☐ Tőköli Búcsú
- ☐ Kerítéstárlat és Kézműves bemutató
- ☐ Rác bál, Sváb bál, Locsolóbál, táncházak
- ☐ Művelődési Ház színházi előadásai

19. Kell-e több program, fesztivál Tökölre?

- ☐ igen
- ☐ nem
- ☐ talán

20. Ha igen mit tudna elképzelni?

.....

.....

21. Honnan értesül a helyi rendezvényekről?

- ☐ plakát, szóróanyag
- ☐ internet
- ☐ újság (Tőköli Tükör)
- ☐ helyi lakosok
- ☐ egyéb

22. Elégedett az önkormányzat terveivel, a fejlesztés irányával?

- ☐ igen
- ☐ nem

23. Egyéb, a témához kapcsolódó észrevételei:

.....

.....